

Đuro Tomašić

18. travnja 1926. – 29. travnja 2006.

s. Slavka Sente OP

Odmah nakon 1. svibnja 2006. godine osvanule su na istaknutijim mjestima u Zagrebu osmrtnice pred kojima su se mnogi s posebnim pijetetom zaustavili i čitali:

S bolom u srcu, ali s vjerničkim predanjem u volju Božju,
javljamo rodbini, priateljima i znancima da nas je

29. travnja 2006. godine, u 81. godini života, nakon kratke,
ali teške bolesti, napustio naš dragi otac i djed prof. dr. ĐURO TOMAŠIĆ.

Nakon nekoliko dana i Glas Koncila (od 21. svibnja 2006.) je objavio svekolikoj hrvatskoj katoličkoj javnosti tko je bio i koliko je za Crkvu značio prof. dr. Đuro Tomašić.

Uzorni vjernik, liječnik i glazbenik Đuro Tomašić rođen je 18. travnja 1926. godine u Županji od oca Franje i majke Danice. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu, gimnaziju u Vinkovcima, a potom dolazi na studij u Zagreb. Glazbu je učio na glazbenom odsjeku Više pedagoške škole u Zagrebu, a medicinu, odnosno specijalizaciju iz patologije i postdiplomski studij iz citologije na Medicinskom fakultetu, također u Zagrebu. U kršćanskom braku sa suprugom Marijom Zdenkom imao je troje djece (Maju, Zdenka i Gordana).

Kao liječnik dr. Đuro je djelovao u Karlovcu i Zagrebu. zajedno s mons. Lovrom Cindorijem, tadašnjim upraviteljem marijanskog svetišta u Mariji Bistrici, osnovao je i opremio ambulantu za hodočasnike te u njoj djelovao dugi niz godina. Za vrijeme velikih hodočašća organizirao je tim liječnika koji su danonoćno dežurali i bili pri ruci hodočasnicima. Uvijek ga je vodilo temeljno načelo da je liječniku časna obveza svoje životno usmjerjenje i struku posvetiti zdravlju čovjeka. U svojstvu liječnika bio je prvi i najveći oslonac o. Mati Joviću, isusovcu, davne 1962. godine s kojim je započeo novi način rada u obiteljskom pastoralu. – kako je to istaknuo, između ostalog, u svom oproštajnom govoru dr. Jure Bosančić, isusovac.

Savjesno se pripremao i proučavao tadašnje najnovije medicinske spoznaje o bračnom životu i zdravom upravljanju plodnošću. Rezultat je toga i njegova knjižica *Reguliranje poroda pomoću termo metode*, izdana 1969., i to u vrijeme kad se o tim stvarima u medicinskim udžbenicima jedva nešto i spominjalo.

Čitavi niz godina prenosio je zaručnicima znanja i vjernička uvjerenja za njihovo dobro i dobro Crkve i Domovine. Ta su predavanja najčešće bila u Zagrebu, pa u Karlovcu, Ozlju i u drugim mjestima gdje je bio pozvan organizirati i voditi tečajeve pripreme na brak. U suradnji s o. Stankom Weissgerberom pa o. Bulatom, tisuće mladih zaručničkih parova slušalo je njegovu riječ i ponijelo je u život. Dobro su pamtili onu njegovu izreku: *Bog prašta uvijek, čovjek čovjeku ponekad, a priroda nikada*. Razumjeli su tu važnu poruku da će sebi napraviti najveću štetu ako rade protiv onoga što je Bog usadio u njihovu narav.

Dr. Đuro Tomašić rođen je 18. travnja 1926. u Županji. Gimnaziju je završio u Vinkovcima, glazbu na Višoj pedagoškoj akademiji u Zagrebu, a medicinski fakultet također u Zagrebu. Uz svoj liječnički posao u bolnici, dr. Tomašić je dugi niz godina predavao glazbeni odgoj u gimnaziji Dječačkog sjemeništa na Šalati, a potom je na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu predavao pastoralnu medicinu. Na Institutu za crkvenu glazbu redoviti je profesor od samog početka. Dr. Tomašić je, zapravo, jedan od suosnivača Instituta zajedno s Albom Vidakovićem i ostalima. Na istom je Institutu predavao teoriju glazbe, poznavanje glazbala, solfeggio, metodiku s didaktikom, folklor, metodologiju naučnog rada, organografiju, a neko vrijeme i dirigiranje. Iz svakog od tih predmeta objavio je udžbenik. Na Katehetskom institutu predavao je glazbeni trideset i jednu godinu, a za slušače istog Instituta priredio je priručnik *Grgurovski koral*. Bio je član dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu u zagrebačkoj nadbiskupiji. Dugogodišnji je suradnik, a potom i glavni i odgovorni urednik časopisa *Sveta Cecilia*, u kojem je, osim redovitih priloga iz teorije glazbe, vodio rubriku *Pitajte – odgovaramo*. Bio je zborovođa u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu. Skladao je misu za djecu, uglazbio niz popijevki i psalama. Iz niza priloga objavljivanih u časopisu *Sveta Cecilia*, tiskana je 1993. *Osnovna teorija glazbe*, prvi udžbenik na hrvatskom jeziku.

Bio je prvi djelatnik bračnog i obiteljskog savjetovališta, otvorenog u Palmotićevoj uz baziliku Srca Isusova 1970. godine, gdje su mogli doći bračni parovi i razgovarati s njim o svim problemima svoga bračnog i obiteljskog života. Od samog osnutka Obiteljskog centra surađivao je kao predavač i bio prvi suradnik o. Josipu Weissgerberu u Zagrebu i Slavonskom brodu. Tu je i njegova suradnja na Obiteljskim ljetnim školama.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu šesnaest je godine predavao pastoralnu medicinu.

U istom svojstvu, kao liječnik, držao je više godina predavanja u sklopu bračnog tečaja te vodio savjetovalište za brak u svojoj župi u Sigetu. Tu je, kao aktivni župljanin, suosnivač župne knjižnice.

Glazbeno djelovanje prof. Đure Tomašića povezano je isključivo uz crkvene ustanove u Zagrebu. U Dječačkom sjemeništu na Šalati predavao je 16 godine glazbeni odgoj.

Na Institutu za crkvenu glazbu, čiji je suosnivač zajedno s mo. Albom Vidakovićem i ostalima, bio je redoviti

profesor od samog početka. Predavao je teoriju glazbe, poznavanje glazbala, solfeggio, metodiku s didaktikom, folklor, metodologiju naučnog rada, organografiju, čak jedno vrijeme i dirigiranje polifonije. Iz svakog od tih predmeta objavio je skripte za studente. Na Katehetском institutu predavao je crkvenu glazbu 31 godinu, a za slušače istog Instituta priredio je priručnik *Grgurovski koral*.

Kao član Djecezanskog odbora za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije (imenovan je 1955.) sudjelovao je u organizaciji tečajeva za crkvene orguljašice (-ase), kao i u pripremanju glasila *Upute crkvenim orguljašima*, a pri osnivanju ICG KBF Sveučilišta u Zagrebu bio je Predsjednik komisije za oblikovanje Statuta ICG-a. Kao član profesorskog zbora ICG-a organizirao je predavanja iz metodike glazbene nastave. Dugogodišnji je suradnik Institutova časopisa *Sveta Cecilija*, a potom i Predsjednik uredničkog vijeća istog časopisa (br. 3, 1990.), te potom glavni i odgovorni urednik (od br. 4, 1990. do 2002.). Od 1969. vodio je u Svetoj Ceciliji rubriku *Pitajte, odgovaramo* i

Provjerite svoje znanje.

Dugi niz godina bio je zborovoda u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu. Okušao se i kao skladatelj. U vlastitoj je nakladi objavio dva sveska: *Psalmi odgovora*, a u hrvatskoj liturgijskoj pjesmarici *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*, Zagreb 1985. objavljeno je 18 njegovih popijevaka, himana i pripjevnih psalama. Skladao je Misu za djecu. Kruna njegovih glazbenih istraživanja bio je udžbenik *Osnove teorije glazbe*, tiskan godine 1993., a koji je nastao iz niza njegovih priloga objavljivanih u časopisu *Sveta Cecilija*. Deset godina kasnije, 2003. udžbenik je doživio drugo izdanje koje je, s dopunama i izmjenama uredila za tisak s. Slavka Sente, (koja je, inače, preuzela od prof. Tomašića većinu njegovih predmeta na Institutu). Radi se o dosada najopširnijem udžbeniku iz teorije glazbe u Hrvatskoj.

Dr. Tomšić je svojom snagom, sposobnošću i dosljednošću ulijevao nadu i onda kada je sve izgledalo bespomoćno. Na Institutu za crkvenu glazbu, do kojeg mu je bilo posebno stalo, bez straha je predavao u teškim vremenima komunizma ne bojeći se za sebe ni u jednom trenutku. Bio je neumorni promicatelj svetosti liturgijskog čina u čemu glazba ima nezamjenjivu ulogu.

Odatle je proizlazilo i njegovo opiranje novijim glazbenim iznašašcima u liturgiji za koja je držao da nisu dostojna svetosti čina.

Bio je jedan od rijetkih profesora koji je uspio svojom stručnošću i pedagoškim načinom steći kod studenata autoritet i simpatiju. Imao je veliko razumijevanje za svakog studenta, borio se za njihova prava, osobno je pomagao onima koji su teže svladavali gradivo, budnim okom pratio zdravstveno stanje svakog pojedinog.

Bio je čovjek neustrašiv, hrabar, pendantan, beskompromisran, ali duboko osjećajan i vjeran Bogu i domovini.

Sprovodne obrede u četvrtak 4. svibnja u krematoriju na Mirogoju vodio je župnik u Sigetu fra Josip Koren uz

asistenciju dr. Izaka Špralje, mons. Lovre Cindorija i mons. Mije Pavlakovića. Oproštajnu riječ zahvale izrekli su: mo. Miroslav Martinjak, dr. Jure Bosančić DI i mons. Lovro Cindori. Svaki je sa svog stanovišta isticao djelatnosti dr. Đure Tomašića koje su uistinu bile sestrane.

Predstojnik Instituta za crkvenu glazbu mo. Miroslav Martinjak govorio je o djelatnostima vezanim uz KBF, osobito uz ICG, te je na koncu zaključio: »Vjerujemo da ga je Gospodin obilno nagradio za svako dobro što ga je posijao za svoga života. Neka ga prihvate andeoski zborovi i prate ga vječnom glazbom pred lice Božje čije je ime često zazivao s dubokom vjerom i nadom.«

Mons. Lovro Cindori je istaknuo djelatnosti vezane uz liječničku skrb za hodočasnike u marijanskem svetištu Majke Božje Bistričke.

O. Jure Bosančić DI se osvrnuo na

brojne Tomašićeve zahvate koji su vezani upravo uz hrvatske isusovce te je ovako zaključio: »Ako je u našoj Crkvi prepoznat rad otaca Isusovaca, napose u obiteljskom pastoralu, onda je u njemu i Vaš veliki udio.«

Samo dragi Bog zna koliko ljubavi, žrtava i truda Vašeg i Vaše obitelj stoji iza svih ovih akcija. Bog ih je i zapamtio bolje od nas ljudi i sigurno su Vas dočekala Vaša dobra djela na vratima vječnosti.

Neka Vas za to nagradi Stvoritelj koji Vas je obdario mnogim sposobnostima i ulio hrabrosti da ste i u najtežim vremenima svjedočili da Bog postoji, da nas ljubi u Isusu Kristu i da nas je stvorio za vječnu sreću u zajedništvu s Ocem, Sinom i Duhom Svetim. Posebno neka Vas nagradi za sve što su ljudi propustili priznati kao i za Vašu strpljivost kad ste poticali, upućivali na bolji rad u Crkvi za dobro braka i obitelji! Hvala Vam dok-

dr. Đuro Tomašić

Oslove glazbene teorije

Neki podaci iz obiteljskog života dr. Đure Tomašića

Trenuci boli i patnje

Đuro Tomašić je bio najmlađi od sedmoro braće i sestara. Završivši studij u Zagrebu sklopio je kršćanski brak s Marijom Zdenkom koju je upoznao u crkvenom zboru na Laščini gdje su zajedno pjevali. Imali su troje djece: dvije kćeri, Maju i Gordana i sina Zdenka. Uz brojne obveze liječničke i glazbene struke, Đuro je bio vjeran suprug i brižan otac. Svojoj je djeci omogućio visoku naobrazbu iz raznih struka. Kao što to uvijek biva, djeca su, našavši posao, odnosno nakon udaje napustila roditeljski dom i tako je Đuro ostao sâm sa svojom bolesnom suprugom. Nakon njezine smrti posebna mu je radost bila kad bi ga posjetila djeca i unuci. Osobito je bio privržen sinu Zdenku koji je živio u Americi (nije bio oženjen). Radovao se velikom čežnjom njegovu povratku. Očekivao ga je svake godine s gorljivom čežnjom oca. Sve brige dijelio bi s njim. Što god ne bi znao ili mogao sâm učiniti, ostavljao je za Zdenka. »To će braco, on je majstor u ovakvim stvarima«, govorio bi ponosno. I zaista je tako bilo. Zdenko je dobro znao što tatu veseli, i zato mu je svake godine, a ponekad i više puta na godinu, donosio istinsku radost. Međutim, prije nekoliko mjeseci, ta se radost okrenula u neutješnu tugu. Umjesto sina na vratima, dr. Tomašiću stiže tužna vijest o Zdenkovoj nenadanoj smrti. To je bila pregolema bol za osamljenog oca. Naricao je poput Davida: »Sine moj, Zdenko, sine moj, sine moj, zašto, zašto ti?« Odgovor nije dobio. Već se i previše tih zašto? nagomilalo u njegovu srcu i ono je počelo naglo slabiti, a s njim i cijeli organizam. Nije skrivač suze što su nekontrolirano klizile niz njegove obrale. One su bile najrječitiji govor i dokaz ranjivosti svakog ljudskog stvora. Vjerojatno je ta tuga bila uzrok i njegova skorog odlaska s ovoga svijeta. Samo deset dana nakon toga, dr. Đuro Tomašić pridružio se svom voljenom sinu Zdenku, supruzi Mariji Zdenki i svima onima koji su prije njega iskusili radost vječnoga života, preminuvši nakon infarkta u bolnici Rebro 29. travnja 2006. godine.

PROSLAVA 80. RODENDANA DR. ĐURE TOMAŠIĆA

Posljednji tragični događaj sa sinom bio je dodatni razlog nekim bivšim studentima i prijateljima dr. Đure Tomašića da mu priušte barem malu utjehu i radost povodom njegova 80. rođendana. Bol podijeljena s prijateljima upola je manja. Bilo je to 18. travnja 2006. u jednom toploem 'kutku' podno Sljemena. *Kol'ko kapi tol'ko ljet Bog mu dao sretan vijek!* – odzvanjala je diskretno, ali radosno pjesma naznačnih među kojima je

bio i dugogodišnji tajnik ICG, naš nezaboravni vlč. Josip Korpar. Zajedno s dr. Tomašićem bila je i njegova kćerka Gorданa koja je tih dana stigla iz Australije da bi zajedno s ocem proslavila uskrsne blagdane i njegov rodendan. Tomašić je uvijek u životu bio spreman prirediti neko iznenadenje. Tako je to učinio i za svoj 80. rođendan. Na proslavi se pojavio kakvoga još nikada nitko nije video – s dugom, bijelom bradom.

U tom radosnom ozračju dr. Izak Špralja se prisjetio njegove neumorne predanosti i zalaganja u službi Crkvi, a napose na području crkvene glazbe, te mu toplim riječima izrazio zahvalnost i priznanje. Odgojio je mnoge naraštaje crkvenih glazbenika na Institutu za crkvenu glazbu i na Katehetskom institutu. Sjećat će ga se mnogi naraštaji sjemeništaraca i svećenika, jer je i njima gorljivo prenosio glazbeno, ali i liječničko znanje i umijeće.

A sada, nakon tolikih aktivnosti u crkvenom okružju, izgledalo je i on se tako osjećao, da je zaboravljen i ostavljen

od sviju! Zato mu je ova pažnja prilikom njegova 80. rođendana bila draga, što je pokazao svojim raspoloženjem. Bio je ganut i nije krio suze što su se pojavile u njegovim očima.

Mons. Lovro Cindori kanonik prvo-stolnog kaptola, koji je također naznačio proslavi, zahvalio mu je na višegodišnjoj suradnji i zalaganju oko zdravstvene skrbi hodočasnika u Mariji Bistrici. Rekao je, između ostalog, je kako je poznavao dr. Tomašića još iz svojih đačkih i bogoslovnih dana, i zato ga je zamolio za suradnju. On je to rado prihvatio pored mnogih svojih poslova i obaveza. Tako su uredili najprije jednu, a kasnije i druge prikladne prostorije. Bistrica je dobila lijepi zdravstveni objekt za dolazak Svetog oca Pape Ivana Pavla II., 3. listopada 1998. Glavnu skrb oko uređenja tog prostora i nabavu lijekova vodio je dr. Tomašić. Često puta je znao reći da je uz duhovnu skrb za zdravlje duše jednako tako potrebna i materijalna skrb za zdravlje tijela. No, kao pravi vjernik, dr. Tomašić nije pružao samo zdravstvenu pomoć hodočasnicima. Dobro je znao procijeniti kada je hodočasniku potrebniji razgovor od bilo kakvog lijeka. Ljudi imaju potrebu ispričati nekome svoje probleme i krize, obiteljske ili bračne. Strpljivo je slušao njihove životne priče, pružao savjete ili ih upućivao na mesta i ljudi gdje će dobiti potrebnu pomoć – istaknuo je mons. Cindori. U znak zahvale uručio je dr. Tomašiću najnovija izdanja svojih knjiga o Mariji Bistrici.

Kako smo mogli primjetiti, ovaj mu je susret s prijateljima i znancima uistinu bio osvježujuća oaza nakon dugih bolnih trenutaka samoće i tuge. Uspio je prevladati bol i vratiti, makar na kratko, osmijeh na lice.

Hvala, Vam, profesore za taj osmijeh s kojim ste cijeli svoj radni vijek praktili naše korake na raspijevanim melosima liturgijske glazbe. Upravo u tom najuzvišenijem činu, u liturgiji, sjećat ćemo se zahvalno Vaših djela, Vaših riječi i Vaše gorljivosti za slavu Božju.

Popis skladbi dr. Đure Tomašića uvrštenih u hrvatsku crkvenu pjesmaricu *Pjevajte gospodinu pjesmu novu*

1. Kušajte i vidite, ant. i psalam 14 (*Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba*); br. 100.
2. Dajte Gospodinu, ant. i ps. 96 (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu*); br. 112.
3. Navješćujte svim narodima, ant. i ps. 96 (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu*); br. 113.
4. Hvalite Gospodina, ant. i ps. 107 (*Oni koji lačama zaplovioše*); br. 119.
5. Kliči Bogu, ant. i ps. 66 (*Kliči Bogu zemljo sva*); br. 131.
6. Andeoske eto hrane – himan, br. 166.
7. O Srce, Višnjeg prijestolje – himan; br. 177.
8. O Kruse živi milosni – himan; br. 200.
9. Darove prinesite, ant. i ps. 96 (*Pjevajte Gospodinu*); br. 230.
10. Dušo Kristova; br. 258.
11. Dodji Gospodine, ant. i ps. 146 (*Gospodin ostaje vjeran dovijeka*); br. 346.
12. Danas nam se rodio, ant. i ps. 96 (*Pjevaj Gospodinu sva zemljo*); br. 386.
13. Zdravo budi, Marijo; br. 613.
14. Apostole, Levi zvani – himan Sv. Mateju evanđelistu); br. 640.
15. Toma sveti, apostole – himan; br. 641.
16. Nebeski blažen domaru – himan Sv. Bartolu; br. 642.
17. Božanskog li promisla – himan Sv. Matiji apostolu; br. 644.
18. O apostolski Barnabo – himan Sv. Barnabi; br. 647.